

Tapa saab Irwe tänava ja soomusrongi

RAAMAT

- **"Tapal paiknenud soomusrongirügement sõnas ja pildis"** on esimene raamat Tapal paiknenud soomusrongirügemendist.
- **Annab ajaloolise pildi nii Tapa linna elust aastatel 1923-1940 kui ka tol ajal inimeste südames peitunud kodumaaarmastusest.**
- **Rahastajad: Kultuurkapital ja Tapa vald.**

"Idee susiseb praegu väga edukalt edasi," kinnitas Tapa vallavanem Kuno Rooba. "Loodame, et sellest tänavast kujuneb tee läbi Tapa militaarajaloo," lisas ta.

Tapa valla ametnike plaanides võiks Tapa väljaõppekeskuse niiviiv inetuid maju täis Loode tänav (tulevikus kapten Anton Irwe tänav) mõne aasta pärast tundmatuse ni muutu da: ilusa ja puhta tänava alguses asuks mälestussammas, ehk isegi väike soomusrong, ning sellest mõned meetrid edasi arhitektuurilt väga huvitav, kuid praegu lagunev vana ohvitseride klubi fassaad, mille konserveerimiseks ning valgustamiseks on valla arengukavas planeeritud üle poole miljoni krooni.

Tänavu jätkatakse tänavaäärsete nõukaajast jäänud lagunevate hoonete lammutamist ning ümbruse võsast puhastamist.

Eesti riigi kaitsjale ning need, kes ei jõudnud põgeneda, saadeti Siberisse või langesid Teises maailmasõjas.

Patriotismi edendaja

Tapa vallavanem Kuno Rooba arvas, et ajalooline raamat ei peaks tänapäeva põlvkonnale mitte ainult möödunud päevist jutustama - missugune oli Tapa linn esimese Eesti vabariigi ajal ning millised inimesed linna elu värvilisemaks tegid -, vaid õpetama riigi elus tähtsatesse sündmustesse ka teisiti suhtuma.

"Siit tuleb hästi välja, et just tol ajal, võrreldes tänase päevaga, osati palju rohkem oma riigi üle rõõmu tunda ja uhked olla. Võib-olla selline visuaalne pilt võimaldab järgneva id pidupäevi väärikamalt tähistada," lootis Rooba.

Ajalooline tänav

Tapa väljaõppekeskuse (nende territooriumil paikneski soomusrongirügement) eelmisel kevadel tehtud algatus nimetada Loode tänav alates Paide maantee st kapten Anton Irwe tänavaks ning valla ametnike suvest pärit

plaan jäädvustada mälestus kaptenist, kelle juhitud soomusrong nr 1 vabastas Vabadussõjas 9. jaanuaril 1919 Tapa linna, pole senini veel reaalseid ilminguid võtnud, kuid samas pole ka unarusse jäetud.

"Tol ajal, võrreldes tänase päevaga, osati palju rohkem oma riigi üle rõõmu tunda ja uhked olla."

Kuno Rooba

Möödunud nädalal ilmus Tapa muuseumi juhataja Harri Allandi koostatud raamat linnas paiknenud soomusrongirügemendist. Tulevikus on plaanis ajalugu ka tänavapildis kajastada.

Marina Loštšina

marina@virumaateataja.ee

"Soomusrongidest on üsna palju kirjutatud," rääkis Tapa muuseumi juhataja Harri Allandi, lisades, et tema tööks oli olemasoleva materjali hulgast välja valida kõik, mis käis esimese Eesti vabariigi ajal Tapal paiknenud rügemendi kohta. Seda oli vaja teha, et linna ajaloo st veel peaaegu kakskümmend aastat kaante vahele saaks.

"Soomusrongirügemendi töötajad olid väga tihedalt seotud Tapa linna rahvaga. Nad aitasid arendada Tapa elu," märkis raamatu "Tapal paiknenud soomusrongirügement sõnas ja pildis" koostaja.

Näiteks

ehitasid sõjaväelased oma peredele linna majad, pidutsesid koos linnaelanikega ja võistlesid nendega. Aastaid hiljem aga jagasid ühes rahvaga kurba saatust. Nõukogude võim ei andnud armu mitte ühelegi